

Protokół kontroli kompleksowej przeprowadzonej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku

Jednostka kontrolowana:

Dom Seniora JASO

ul. Wiejska 3A

78-132 Grzybowo

Podmiot prowadzący:

Med-Senior Sp. z o.o.

ul. Samosierry 30A

71-181 Szczecin

Osoba kierująca placówką:

Tomasz Szymański – Dyrektor Domu Seniora JASO w Grzybowie

Kontrolujący:

Marta Karbowskiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Delegatura Koszalin, osoba kierująca zespołem,

Małgorzata Lewińska – główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Delegatura Koszalin,

na podstawie upoważnienia Nr 48/2024 z dnia 25 września 2024 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(Akta kontroli str. 1-2;14-15)

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 14-16 października 2024 r.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w siedzibie jednostki.

Kontrolowana jednostka oraz podmiot prowadzący powiadomione zostały o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.).

(Akta kontroli str. 16-24)

Przedmiot i okres kontroli:

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące standardu usług świadczonych przez placówkę określonych w art. 68, 68a, 68b i 68c ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaień zawartych w protokole dokonano na podstawie analizy przedłożonych dokumentów, informacji udzielanych przez Dyrektora oraz Kierownika placówki, rozmów z mieszkańcami oraz oględzin Domu. Kontrola przeprowadzona została na podstawie *Programu kontroli kompleksowej w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku.*

(Akta kontroli str. 3-13)

Sposób prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez placówkę określa ustawa o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 22 pkt 10 ustawy do zadań wojewody należy kontrola ww. placówek, w zakresie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw przebywających w nich osób, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z *Planem kontroli zewnętrznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na 2024 r.*

Na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 czerwca 2019 r., znak: ZPS-3.9423.5.2019.JJ podmiot uzyskał zezwolenie na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku i wpisany został do Rejestru placówek pod nr 24.

(Akta kontroli str. 25-26)

Ustalenia ogólne

Dom Seniora JASO przeznaczony jest dla 30 osób. Podstawą świadczenia usług w placówce jest *Umowa pobytu i odpłatności w Domu Seniora JASO* zawierana między Dyrektorem placówki, a Pensjonariuszem. Umowa określa zasady pobytu pensjonariusza w Domu, zakres świadczonych usług oraz sposób uiszczania opłaty za pobyt. Organizacja i działanie Domu, zasady pobytu, zakres świadczonych usług, prawa i obowiązki pensjonariuszy określone zostały w *Regulaminie pobytu w Domu Seniora JASO w Grzybowie*.

Podczas kontroli w Domu przebywało 27 mieszkańców. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą liczba mieszkańców w każdym miesiącu wynosiła od 23 do 28 osób, co jest zgodne z wydanym w tym zakresie zezwoleniem Wojewody Zachodniopomorskiego. Wszyscy mieszkańcy byli osobami pełnoletnimi.

(Akta kontroli str. 79)

Z książki kontroli i przedłożonych dokumentów wynika, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli w placówce przeprowadzone zostały kontrole przez: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu, Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Koszalinie, okresowa kontrola przeglądu urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz dźwigu osobowego (windy). Z powyższych kontroli sporządzono protokoły wykonanych czynności.

(Akta kontroli str. 42-48)

Usługi bytowe:

a) zapewnienie odpowiedniego miejsca zamieszkania i brak barier architektonicznych
Placówka prowadzona jest w ramach działalności gospodarczej przez Med-Senior sp. z o.o., ul. Samosierry 30A w Szczecinie. Placówka dysponuje 30 miejscami.

Dom Seniora zlokalizowany jest we wsi Grzybowo, gmina Kołobrzeg.

Placówka położona jest w strefie Ochrony Uzdrawiskowej, gdzie teren charakteryzuje się doskonałymi warunkami klimatycznymi, walorami przyrodniczymi.

Budynek placówki jest budynkiem wolnostojącym, trzykondygnacyjny z szerokimi korytarzami. Powierzchnia budynku łącznie stanowi 628,60 m², w tym: parter 232,54 m², pierwsze piętro 205,51 m², poddasze 190,45 m². Budynek wyposażony jest w podłogi z

materiałów antypoślizgowych.

Do budynku prowadzą łącznie 4 wejścia z zewnątrz (łącznie z wejściami ewakuacyjnymi), w tym bezpośrednio do Domu 1 wejście główne. Wejścia do budynku mają poziom zrównany z nawierzchnią przed budynkiem i są pozbawione progów. Do głównego wejścia do budynku prowadzi podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Schody wewnątrz budynku są szerokie, antypoślizgowe, zabezpieczone poręczami.

W budynku zamontowano również dźwig osobowy (windę), dostosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, prowadzący na wszystkie kondygnacje. Korytarze i schody oświetlone są za pomocą lamp czujnikowych. Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych przy pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych pozwala na swobodne poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich oraz osób korzystających ze sprzętu ortopedycznego.

W placówce jest zainstalowany dźwiękowo-światlny system przyzywowo-alarmowy.

Sygnalizację przywoławczą zamontowano w pokojach mieszkalnych i łazienkach.

Centrala znajduje się w gabinecie pielęgniarki i znajduje się na parterze budynku. Dom wyposażony został w system alarmu przeciwpożarowego. Ponadto dla bezpieczeństwa mieszkańców na korytarzach, klatce schodowej, w kuchni i w windzie funkcjonuje całodobowy monitoring kamer.

Teren wokół budynku jest ogrodzony, monitorowany i nie stanowi bariery architektonicznej dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich czy mniej sprawnych. Wyodrębniona część terenu wokół budynku, estetycznie zagospodarowana, przeznaczona jest na miejsce rekreacyjne i wypoczynkowe dla mieszkańców.

Stwierdzono, że budynek i jego otoczenie pozbawione są barier architektonicznych.

Pomieszczenia ogólnodostępne

Zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna posiadać pokój dziennego pobytu służący jako jadalnia oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia.

Podczas oględzin ustalono, że w placówce, na parterze znajduje się pokój dziennego pobytu - jadalnia wyposażony w sprzęt tv, stoły, krzesła, ozdoby, kwiaty oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia. Wszyscy mieszkańcy placówki mają możliwość swobodnego korzystania z tych pomieszczeń.

Dodatkowo na terenie posesji znajduje się osobny budynek przeznaczony na pomieszczenia administracyjne placówki.

Pokoje mieszkalne

Zgodnie z art. 68 ust. 4 pkt 3 oraz ust. 4a ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewniać pokoje mieszkalne - nie więcej niż trzyosobowe, a w przypadku gdy pokój zajmują wyłącznie osoby leżące - pokój czteroosobowy. Pokój jednoosobowy powinien posiadać powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², a pokoje wieloosobowe 6 m² w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Pokój uznaje się za spełniający wymaganą normę jeśli odstępstwo od wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%.

W trakcie kontroli ustalono, że placówka zapewnia mieszkańcom 17 pokoi (na parterze, I piętrze i na II piętrze) jednoosobowych i dwuosobowych, jeden pokój przeznaczony na izolatkę oraz jeden pokój stanowiący pokój przystosowania się nowo przybyłych mieszkańców lub też osób potrzebujących krótkiej izolacji.

Powierzchnia w pokojach przypadająca na jednego mieszkańca wynosi od 7,55m² do 18,23m², co mieści się w normie określonej standardem. Stwierdzono, że wszystkie pokoje są odpowiednio wyposażone i posiadają wymaganą standardem powierzchnię.

Pomieszczenia sanitarne

Zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna posiadać jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób. Pomieszczenia te powinny być wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W trakcie oględzin ustalono, że do dyspozycji mieszkańców pozostaje 13 łazienek. Każda łazienka wyposażona jest w prysznic naziemny oraz oczko WC. Przy aktualnej liczbie osób przebywających w placówce, na każde urządzenie kąpielowe i każde oczko WC przypadają ok. 2 osoby. Łazienki wyposażone zostały w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

Biorąc pod uwagę liczbę urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby mieszkańców przebywających w placówce należy stwierdzić, że placówka zapewnia warunki zgodne z wymaganymi standardami. Ponadto stwierdzono, że w łazienkach znajdowały się niezbędne środki czystości, w tym: papier toaletowy, mydło, środki higieniczne, ręczniki, itd.

Podczas kontroli dokonano oględzin placówki – sporządzono *Protokół z oględzin obiektu – 15 października 2024 r.*

(Akta kontroli str. 49-63)

b) wyżywienie i organizacja posiłków

Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 1- 4 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewniać co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym posiłki dietetyczne zgodnie ze wskazaniem lekarza; przerwę między posiłkami nie krótszą niż 4 godziny, przy czym ostatni posiłek nie powinien być podawany wcześniej niż o godzinie 18; dostęp do drobnych posiłków i napojów między posiłkami oraz możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, w razie potrzeby karmienie.

Z przedłożonej dokumentacji dotyczącej *Organizacji wyżywienia* wynika, że mieszkańcom zapewnia się dziennie 3 posiłki podstawowe (śniadanie, obiad i kolację). Posiłki wydawane są w następujących godzinach: śniadanie: 8³⁰, obiad: 13¹⁵, kolacja: 18³⁰. Przerwy między posiłkami są nie krótsze niż 4 godziny. Placówka zapewnia również posiłki dodatkowe (II śniadanie: 11⁰⁰, podwieczorek: 15⁰⁰).

Śniadanie, II śniadanie, podwieczorek i kolacja przygotowywane są w kuchni działającej na terenie placówki przez 7 dni w tygodniu. Obiady natomiast przygotowywane są przez firmę zewnętrzną i dostarczane w ramach cateringu do placówki. Na ww. usługę placówka zawierała *Umowę o przygotowanie i dostawę posiłków obiadowych.*

(Akta kontroli str. 64-76)

Drobne produkty żywnościowe i napoje dostępne są dla mieszkańców przez całą dobę. Przygotowywane są w kuchni na terenie placówki. Główne posiłki podawane są w jadalni. W dniach kontroli – 5 mieszkańców spożywało posiłki w pokoju, 5 mieszkańców objętych jest dietą cukrzycową, a 10 mieszkańców wymagało pomocy podczas jedzenia.

(Akta kontroli str. 64)

c) utrzymanie czystości

Zgodnie z art. 68 ust. 6 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewnić sprzątanie pomieszczeń, w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz dziennie.

Utrzymaniem czystości w Domu zajmują się pracownicy placówki. Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją *Sprzątanie pomieszczeń* wszystkie pomieszczenia w placówce sprzątane są codziennie. Dom zabezpiecza niezbędne środki czystości.

(Akta kontroli str. 78)

W trakcie oględzin ustalono, że pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne i pomieszczenia dodatkowe były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej opieka w placówce polega na świadczeniu przez całą dobę usług opiekuńczych zapewniających: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakt z otoczeniem oraz zgodnie z art. 68 ust. 3 pkt 3 ustawy - pomoc w zakupie odzieży i obuwia.

a) Pomoc w czynnościach życia codziennego i opieka higieniczna

W dniach kontroli w placówce przebywało 27 osób. Struktura wiekowa mieszkańców przedstawiała się następująco:

- od 40 roku życia do 50 roku życia – 2 osoby (w ramach programu Opieka Wytchnieniowa),
- od 51 roku życia do 60 roku życia – 1 osoba,
- od 61 roku życia do 70 roku życia – 1 osoba,
- od 71 roku życia do 80 roku życia – 6 osób,
- od 81 roku życia do 90 roku życia – 7 osób,
- od 91 roku życia do 100 roku życia – 10 osób (w tym 1 osoba w ramach programu Opieka Wytchnieniowa).

Wśród mieszkańców Domu jest 5 osób leżących, 15 osób porusza się przy pomocy sprzętu ortopedycznego, pozostałe osoby poruszają się samodzielnie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wszyscy mieszkańcy korzystają z pomocy przy kąpieli (bez względu na sprawność fizyczną), przy ubieraniu się oraz przy toalecie porannej i wieczornej. Ustalono, że kąpiel oraz zmiana ręczników i pościeli odbywa się raz w tygodniu (dodatkowo w miarę potrzeb). Podczas kontroli zapoznano się z następującymi dokumentami: *Harmonogram kąpieli, higieny, czynności (zapisy dotyczą m.in.: toalety porannej, kąpieli, higieny jamy ustnej, mycia dłoni, twarzy, golenie, mycia głowy, zmiany pozycji leżącej, zmiany pampersa, itp.), Tabela pomiaru cukru, Karta pomiaru parametrów życiowych, Karta wypróżnień, Rejestr gabinetu zabiegowego.*

Podczas analizy ww. dokumentów potwierdzono świadczenie na rzecz mieszkańców pomocy w czynnościach życia codziennego.

Na podstawie informacji *Opieka higieniczna* ustalono, że Dom w razie potrzeb zapewnia mieszkańcom podstawowe środki czystości i przybory toaletowe, w tym: mydło, papier toaletowy oraz ręczniki. Pozostałe przybory toaletowe zapewniają rodziny, zgodnie z

preferencjami mieszkańców. Środki higieniczne wydawane są mieszkańcom na bieżąco indywidualnie przez personel placówki.

W Domu znajduje się pralnia i suszarnia, która obsługiwana jest przez pracownika Domu. Odzież mieszkańców, bielizna pościelowa oraz ręczniki prane są na terenie Domu.

(Akta kontroli str. 77-80; 160-179)

b) Pielęgnacja, w tym pielęgnacja w chorobie

W trakcie kontroli ustalono, że usługi pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców, w tym pielęgnację w czasie choroby świadczą głównie opiekunowie, pracujące w systemie zmianowym. Mieszkańcy pozostają również pod opieką pielęgniarki, która świadczy usługi bezpośrednio na terenie placówki.

Z uzyskanej podczas kontroli informacji dotyczącej *Pielęgnacji w chorobie* wynika, że na rzecz mieszkańców, w zależności od ich stanu zdrowia i sprawności ruchowej świadczone są usługi pielęgnacyjne polegające głównie na monitorowaniu temperatury ciała, pomiarze glikemii, pomiaru ciśnienia krwi, monitorowaniu przyjmowania płynów i pokarmów, pomocy w karmieniu, profilaktyce przeciwoleżynowej, oklepywaniu mieszkańców, pielęgnacji kosmetycznej (balsamowanie, smarowanie, kremowanie), wykonywaniu inhalacji oraz podawaniu leków zgodnie z zaleceniem lekarza.

Dom dysponuje specjalistycznym sprzętem sanitarnym i rehabilitacyjnym, w tym: rotor ręczny, rotor nożny, rower stacjonarny, stół do masażu, ugiel, pionizator, stół manipulacyjny oraz tablica manipulacyjna, wózki specjalistyczne, wózki standardowe lekkie, taborety sanitarne, krzesła sanitarno-toaletowe (kąpielowe), łóżka specjalistyczne z materacami przeciwoleżynowymi oraz balkoniki.

(Akta kontroli str. 81-82; 180)

c) Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych

Podczas kontroli ustalono, że pomocy w załatwianiu spraw osobistych udzielają głównie rodziny i bliscy mieszkańców. Ponadto w przypadku zaistnienia potrzeby istnieje możliwość wyjazdu i załatwienia spraw z pracownikiem Domu.

(Akta kontroli str. 83)

d) Kontakt z otoczeniem, organizacja czasu wolnego

Placówka, dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców, ich sprawności fizycznej, intelektualnej i stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje im czas wolny. Mieszkańcy mają do dyspozycji pokój dziennego pobytu i zagospodarowany ogród. Dom wyposażony jest w książki i sprzęt RTV. Organizowaniem czasu wolnego zajmują się pracownicy placówki.

Z przedstawionej informacji *Organizacja czasu wolnego* wynika, że na terenie Domu organizowane są imprezy urodzinowe, imieninowe i święta okolicznościowe (Wielkanoc, Boże Narodzenie, Dzień z Alpakami, Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, Dzień Babci i Dziadka, Dzień otwarty, itp.), zajęcia usprawniające pamięć (gry, zabawy, rozwiązywanie łamigłówek, krzyżówek, czytanie na głos), zajęcia kreatywne (zajęcia plastyczne – tworzenie postaci z wyklejanek, praca z masą plastyczną, malowanie abstrakcyjne, itp.) oraz indywidualna gimnastyka ogólnorozwojowa.

(Akta kontroli str. 84)

e) Pomoc w zakupie odzieży i obuwia

Podczas kontroli ustalono, że zaopatrzenie pensjonariuszy w niezbędną odzież i obuwie zapewnia rodzina lub opiekunowie. W przypadku takiej konieczności personel placówki udziela mieszkańcowi pomocy przy zakupie niezbędnych rzeczy. Podczas oględzin placówki stwierdzono, że mieszkańcy ubrani byli schludnie i czysto, odpowiednio do pory roku.

(Akta kontroli str. 83)

3. Świadczenie usług w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych

Zgodnie z art. 68 ust. 3 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej placówka powinna zapewnić pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z przedstawioną podczas kontroli informacją *Pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych* wszyscy mieszkańcy Domu zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Dom zapewnia również opiekę pielęgniarską, którą na rzecz mieszkańców świadczy pielęgniarka, która m.in. organizuje i umawia mieszkańców do lekarzy specjalistów, ustala termin wizyty pielęgniarki środowiskowej, przeprowadza badania laboratoryjne.

Opieka nocna i całodobowa monitorowana jest przez opiekunki. W sytuacjach nagłego zagrożenia życia i zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Dom zapewnia również zaopatrzenie w podstawowe środki farmakologiczne. Wskazani przez mieszkańców członkowie rodzin na bieżąco informowani są o stanie zdrowia swoich bliskich.

Każdy z mieszkańców posiada indywidualną dokumentację medyczną, która zawiera m.in.: zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza rodzinnego, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wypisy ze szpitala, karty informacyjne leczenia szpitalnego, wykaz przyjmowanych leków stałych oraz leków doraźnych. W celu dokumentowania zapewnienia mieszkańcom dostępu do świadczeń zdrowotnych w placówce prowadzona jest następująca dokumentacja: *Rejestr pracy pielęgniarki, Rejestr gabinetu zabiegowego, Karta podanych płynów, Karta pomiaru parametrów życiowych, Karta zmiany pozycji, Karta zmiany pampersa.*

Stwierdza się, że placówka umożliwia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

(Akta kontroli str. 81; 161-179)

4. Dokumentacja osób przebywających w placówce

Zgodnie z art. 68a pkt 1 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce zawierającą:

- a) umowę o świadczenie usług w placówce,
- b) dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce, takie jak: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL lub numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby w przypadku braku numeru PESEL,
- c) imię i nazwisko opiekuna prawnego lub kuratora osoby przebywającej w placówce, jeżeli został ustanowiony,
- d) informacje dotyczące stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce, w szczególności:
 - informacje o wydanych zaleceniach,
 - zalecenia lekarskie,

- ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych,
 - ewidencję przypadków stosowania na terenie placówki przymusu bezpośredniego, ze wskazaniem daty i zakresu tego środka,
- e) dane kontaktowe, takie jak: adres zamieszkania i numer telefonu najbliższej rodziny, opiekuna prawnego lub innych osób wskazanych przez osobę przebywającą w placówce,
- f) postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie,
- g) zaświadczenie lekarza wskazujące zasadność ograniczenia osobom przebywającym w placówce możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki,
- h) ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki,
- i) orzeczenia sądu opiekuńczego dotyczące ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczenia terenu placówki.

Umowy o świadczenie usług w placówce

Mieszkańcy przyjęci zostali do Domu Seniora JASO w na podstawie *Umowy pobytu i odpłatności w Domu Seniora JASO* zawieranej pomiędzy Dyrektorem Domu a mieszkańcem. W trakcie kontroli w Domu nie zamieszkiwały osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Podczas kontroli przeanalizowano 9 akt osobowych mieszkańców.

Dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce oraz dane kontaktowe najbliższej rodziny oraz imię i nazwisko opiekuna prawnego

Na podstawie kontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że podmiot prowadzący placówkę posiada dane identyfikacyjne osób w niej przebywających, dane kontaktowe do ich rodzin.

Dokumentacja dotycząca stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce.

W trakcie czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację dotyczącą stanu zdrowia osób przebywających w placówce. Stwierdzono, że w kontrolowanych aktach osobowych mieszkańców znajdują się informacje dotyczące ich stanu zdrowia, w tym m.in.: orzeczenia o niepełnosprawności, wykazy leków, karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki konsultacji lekarskich, zaświadczenia lekarskie, wyniki badań.

Pozostała dokumentacja

Ustalono, że żadnemu z mieszkańców nie ograniczono możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

W Domu prowadzona jest Ewidencja przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych realizowanych na terenie placówki.

(Akta kontroli str. 85-121)

W Domu Seniora JASO w dniach kontroli realizowane były również usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024. Na podstawie umowy zawartej z Gminą Kołobrzeg (Nr umowy OUS.383.1.2024.OW) ww. usługi świadczone dla 3 osób. W ramach nadzoru realizacji Programu, w dniu 20 września 2024 r. pracownicy Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu przeprowadzili kontrolę doraźną, która dotyczyła m.in.:

sprawdzenia warunków pobytu mieszkańców Kołobrzegu korzystających z usługi w postaci całodobowej opieki wytchnieniowej, sposobu dokumentowania usługi wytchnieniowej przez Dom Seniora JASO oraz prowadzenia przez placówkę Rejestru zdarzeń nadzwyczajnych. Z przeprowadzonej kontroli sporządzono w dniu 26 września 2024 r. protokół, oceniając placówkę pozytywnie i nie wydano zaleceń pokontrolnych. *(Akta kontroli str. 122-136)*

5. Umieszczenie w widocznym miejscu na budynku tablicy informacyjnej zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę

Zgodnie z art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić w widocznym miejscu na budynku, w którym prowadzi placówkę, tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Kontrola wykazała, że na budynku umieszczona została tablica zawierająca wymagane informacje, zgodnie z art. 68a pkt 2 ww. ustawy.

6. Umieszczenie na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, informacji dotyczących zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz podmiotu prowadzącego placówkę

Zgodnie z art. 68a pkt 3 podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany umieścić na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, w którym prowadzi placówkę, informacje dotyczące:

- a) zakresu działalności prowadzonej w placówce,
- b) podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu,
- c) numeru placówki w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku,
- d) numerów alarmowych,
- e) danych teleadresowych organów, właściwych miejscowo instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności:
 - Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - Rzecznika Praw Pacjenta,
 - państwowego powiatowego inspektora sanitarnego,
 - właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego,
 - właściwego ze względu na miejsce położenia placówki ośrodka pomocy społecznej,
 - prokuratury rejonowej,
 - sądu opiekuńczego.

Podczas wizytacji placówki stwierdzono, że na tablicy ogłoszeń umieszczonej w widocznym miejscu w budynku, znajdują się wymagane informacje, zgodnie z art. 68a pkt 3 ww. ustawy.

7. Struktura zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce

Zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić, aby osoby wykonujące czynności opiekuńcze świadczyły pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy. Podmioty prowadzące placówki całodobowej opieki, które uzyskały zgodę na ich prowadzenie przed 1 stycznia 2020 r. zatrudniały pracowników wykonujących czynności opiekuńcze od dnia 1 czerwca 2022 r. do dnia 31 maja 2023 r. w wymiarze nie mniejszym niż 1/4 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce (podstawa prawna: ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego – (Dz. U. z 2019 r. poz. 1690 ze zm.).

Od 1 czerwca 2023 r. przepis art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej obowiązuje w podstawowym brzmieniu tj. placówka zatrudnia osoby wykonujące czynności opiekuńcze w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, a czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki dotyczące wymaganych kwalifikacji, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy, a w przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy tylko w jednej placówce.

W przypadku kontrolowanej placówki wymagany wymiar zatrudnienia wynosi 9 etatów. W dniach przeprowadzania kontroli w Domu Seniora JASO poza Dyrektorem placówki (1/5 etatu) oraz Kierownikiem Domu (1/2 etatu) zatrudnionych było 9 osób do wykonywania czynności opiekuńczych, w tym 2 osoby zatrudnione na podstawie umowy B2B (cały etat), 1 osoba na podstawie umowy o pracę (cały etat), 6 osób zatrudnionych w ramach umowy cywilno-prawnej (umowa zlecenie – w przeliczeniu cały etat) oraz fizjoterapeuta (cały etat). Czas pracy osób zatrudnionych na podstawie umów zlecenia ustalono na podstawie umów oraz grafików miesięcznych. Ustalono, że łączna liczba godzin świadczonej pracy w miesiącu wrześniu 2024 r. związanej z wykonywaniem czynności opiekuńczych, wynikająca z informacji dyrektora oraz grafików pracy odpowiada wymiarowi 10,5 etatu.

Należy zatem stwierdzić, że łączny wymiar zatrudnienia wszystkich osób świadczących usługi opiekuńcze, w odniesieniu do liczby osób przebywających w placówce spełniał wymogi standardu.

Zgodnie z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Podmioty

prowadzące placówki całodobowej opieki, które uzyskały zgodę na ich prowadzenie przed 1 stycznia 2020 r. są obowiązane zatrudniać osoby posiadające ww. kwalifikacje od dnia 1 czerwca 2023 r.

Z przedstawionej podczas kontroli *Informacji o pracownikach placówki Dom Seniora JASO w Grzybowie* wynika, że w dniach kontroli dwóch pracowników (opiekunowie) nie posiadało wymaganych przepisami prawa kwalifikacji, tj. wymaganego wykształcenia lub odpowiedniego stażu pracy z osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi lub w podeszłym wieku. Z wyjaśnień Dyrektora oraz Kierownika Domu wynika, że ww. pracownicy są w trakcie nauki w szkole policealnej w zawodzie Opiekun medyczny i planowane ukończenie ww. szkoły przewidziane jest na styczeń 2025 r. (zgodnie z zaświadczeniami z Zespołu Szkół Policealnych MEDYK znajdującymi się w aktach osobowych wskazanych pracowników).

(Akta kontroli str. 137-148)

8. Przestrzeganie praw mieszkańców

Prawa mieszkańców przebywających w placówce określone zostały w *Regulaminie pobytu w Domu Seniora JASO w Grzybowie*. Z przedmiotowego dokumentu wynika, że mieszkaniom ma prawo do intymnego i godnego życia, poszanowania podmiotowości, godności i wolności, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa i akceptacji oraz domowej atmosfery, stymulowania aktywności i rozwoju osobistego zgodnie z indywidualnymi możliwościami i zainteresowaniami, integrowania się z otoczeniem i środowiskiem lokalnym. Pracownicy zobowiązani są do przestrzegania i szanowania praw mieszkańców w zakresie niezależności, prywatności, dokonywania wyboru, samorealizacji, poufności wszystkich informacji i godnego przeżywania starości.

Podczas wizytacji stwierdzono, że personel odnosi się do mieszkańców z szacunkiem. W placówce panowała miła i domowa atmosfera. Podczas oględzin Domu przeprowadzono rozmowy z kilkoma mieszkańcami. Osoby te nie wniósły uwag do poziomu świadczonych usług. Mieszkańcy wyrazili zadowolenie z pobytu w Domu i współpracy z personelem.

(Akta kontroli str. 25-32)

9. Prowadzenie rejestru zdarzeń nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce

Zgodnie z art. 68aa ust. 1 ustawy o pomocy społecznej od 1 stycznia 2024 r. Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.

Zarządzeniem Nr 1/12/2024 Dyrektora Domu Seniora JASO wprowadzono w placówce *Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych*.

Dyrektor placówki upoważnił jednego pracownika (Kierownika Domu) do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych.

Z *Rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych* wynika, że do dnia zakończenia kontroli na terenie placówki odnotowano siedem przypadków zdarzeń nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.

(Akta kontroli str. 149-157)

Na tym kontrolę zakończono i odnotowano w książce kontroli pod pozycją nr 2/2024.

Podsumowanie kontroli

W trakcie czynności kontrolnych oraz w podsumowaniu kontroli Dyrektorowi oraz Kierownikowi placówki wyjaśniono zagadnienia z zakresu kontroli, a także omówiono ustalenia, opisane w treści niniejszego protokołu: konieczność świadczenia usług na rzecz mieszkańców przez osoby, posiadające odpowiednie, określone przepisami ustawy o pomocy społecznej kwalifikacje.

Przyczyną powstania opisanej w protokole nieprawidłowości w zakresie kwalifikacji wskazanych dwóch osób (opiekunek) świadczących usługi na rzecz mieszkańców było niedostosowanie, w dniach przeprowadzania kontroli, zatrudnienia w placówce do obowiązujących przepisów prawa. Zespół kontrolny stwierdził jednak, że ilość pracowników świadczących usługi na rzecz mieszkańców jest wyższa niż minimalny wskaźnik, określony w ustawie, pracownicy posiadają uprawnienia niezbędne do opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, placówka zatrudnia ponadto pielęgniarkę i fizjoterapeutę – mieszkańcy są prawidłowo objęci opieką. A wskazani dwaj pracownicy nie posiadający wymaganych kwalifikacji uzyskają je w styczniu 2025 roku.

Stwierdzona nieprawidłowość nie miała wpływu na jakość świadczonych usług opiekuńczych.

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz.2285 ze zm.), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność placówki Dom Seniora JASO w Grzybowie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Za prawidłowe funkcjonowanie placówki odpowiada Dyrektor.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie co do jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 7 listopada 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejscowość i data podpisania protokołu: Grzybowo, 23 grudnia 2024 r.

Tomasz Szymański
Dyrektor
Domu Seniora JASO w Grzybowie

WZPS-3.431.10.3.2024.MK
Egzemplarz nr 1

Marta Karbowiak
Inspektor wojewódzki

Małgorzata Lewińska
Główny specjalista